

- 1996 р. - № 30;
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003р.// Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, №19-20, №21-22. – Ст.144
3. Господарський процесуальний кодекс від 6 листопада 1991р.// Відомості Верховної Ради України. - 1992 - № 6. - Ст. 56.
4. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. № 514-VI // ВВР України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
5. Закон України «Про господарські товариства» від 19 вересня 1991 року// ВВР України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
6. Бурдак В. Як захистити права акціонерів? / В. Бурдак //Правовий тиждень. – 2010. – № 33 (211). – С. 7-10.
7. Маліч Л. Актуальні питання корпоративного управління /Л. Маліч // Економічний аналіз. – 2010. – № 5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.library.tane.edu.ua/images/nauk_vydannya/Nfm0iC.pdf.
8. Однакове ставлення до акціонерів та захист їхніх прав /Organization for Economic Cooperation and Development, OECD, 1922110 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oecd.org/dataoecd/56/8/1922110.pdf>.

Актуальні проблеми здійснення представництва емансипованими особами у господарському процесі

Турובה С.О., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: кандидат економічних наук *Загорняк Н.Б.*

Господарсько-процесуальна правосуб'єктність (господарсько-процесуальна правоздатність та дієздатність) - це специфічна властивість суб'єктів господарського процесуального права, яка дозволяє їм бути носіями процесуальних прав та обов'язків, вступати в господарські процесуальні правовідносини, самостійно реалізовувати процесуальні права та виконувати обов'язки.

За загальним правилом, представництво здійснюється особами, що володіють повною цивільною дієздатністю, тобто досягли вісімнадцяти років. В той же час закон надає можливість за певних умов набути повну цивільну дієздатність особам, що не досягли повноліття.

Емансипація неповнолітніх – це оголошення їх повністю дієздатними на підставі рішення органу опіки та піклування (за згодою обох батьків, усиновлювачів або піклувальника) або суду по досягненні 16-річного віку.

В українському цивільному праві неповнолітня особа, що досягла шістнадцяти років, може бути оголошена повністю дієздатною, якщо вона:

працює за трудовим договором;

записана матір'ю або батьком дитини;

займається підприємницькою діяльністю (у цьому разі фізична особа набуває повної цивільної дієздатності з моменту державної реєстрації її як підприємця).

Оголошення неповнолітнього повністю дієздатним має місце також при вступі неповнолітнього в шлюб, при цьому при розірванні шлюбу повна дієздатність зберігається.

Таким чином, оскільки у цивільному праві з'явилися норми інституту емансипації, тобто набуття повної цивільної та цивільної процесуальної дієздатності до досягнення повноліття (частина 3 статті 29, статті 34 та 35 Цивільного процесуального кодексу [1]), виникає питання, чи можуть

емансиповані особи бути представниками у господарському суді.

Згідно статті 28 Господарського процесуального кодексу, справи юридичних осіб в господарському суді ведуть їх органи, що діють у межах повноважень, наданих їм законодавством та установчими документами, через свого представника [2].

Представниками можуть бути керівники підприємств та організацій (повноваження їх на це мають бути визначені законодавством або установчими документами), а також інші особи, повноваження яких підтверджуються довіреністю від імені підприємства, організації. Адвокат у господарському процесі також може бути представником. Його повноваження можуть посвідчуватися ордером, дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги, або договором.

Пункт 3 частини 1 статті 32 Цивільного кодексу визначає, що фізична особа у віці від чотирнадцяти до вісімнадцяти років має право бути учасником (засновником) юридичних осіб, якщо це не заборонено законом або установчими документами юридичної особи [3].

Оскільки частиною 1 статті 40 Цивільного процесуального кодексу України передбачено, що представником в суді може бути лише дієздатна особа, яка досягла 18 років – емансиповані особи не можуть бути представником в суді при розгляді цивільних справ, за винятком випадків, коли вони здійснюють функції законних представників (статті 154, 156 Сімейного кодексу України, частина 1 статті 39 Цивільного процесуального кодексу України [1; 4]). Господарський процесуальний кодекс, у свою чергу, не містить спеціальної вимоги щодо віку представника, набуття особою господарської процесуальної дієздатності як представника, згідно з його положеннями, випливає із закону, договору чи установчого документа [1]. Згідно з частиною 4 статті 35 Цивільного кодексу, повна цивільна дієздатність, надана фізичній особі, поширюється на усі цивільні права та обов'язки [3]. Таким чином, неповнолітній, який у встановленому порядку набув повної цивільної дієздатності, у господарському процесі може виступати в якості представника [6].

Необхідно зазначити, що римські юристи враховували особливості становища особи, яка щойно змужніла і не може належним чином керувати своїми справами. Тут передбачались особливі юридичні правила захисту майнових прав та інтересів неповнолітніх осіб. По-перше, у випадках, коли неповнолітня особа, вступаючи у цивільне правовідношення, по молодості чи за відсутністю досвіду зазнала шкоди, то претор давав їй право на повернення у попередній стан з урахуванням її віку і застосовував особливий вид реституції. По-друге, особі, яка формально досягла віку дієздатності, але потребувала допомоги при веденні своїх справ, міг бути призначений куратор; спочатку куратор своєю присутністю гарантував, що в угоді, яка укладається такою особою, немає обману, пізніше запрошення куратора стало традицією [5].

Таким чином, вважаємо доцільним законодавчо закріпити:

-можливість застосування судом інституту реституції у справах, які виникають щодо правочинів, стороною яких є емансипована особа;

-обов'язковість нотаріальної форми договорів, стороною в яких є

емансипована особа, ціна яких перевищує 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Зазначені доповнення до чинного законодавства забезпечили б додатковий захист прав емансипованих осіб від порушень, які недобросовісні особи можуть вчиняти через невеликий життєвий досвід їх неповнолітніх контрагентів.

Список використаних джерел:

1. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18 бер. 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40-41, 42. – Ст. 492.
2. Господарський процесуальний кодекс України : Закон України від 06 лист. 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6. – Ст. 56.
3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січ. 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11 (28.03.2003). – Ст. 461.
4. Сімейний кодекс України : Закон України від 10 січ. 2002 р. // Офіційний вісник України. – 2002. – № 7 (01.03.2002). – Ст. 272.
5. Чорна Ж. Л. Надання фізичній особі повної цивільної дієздатності / Ж. Л. Чорна // Університетські наукові записки . - 2007. - № 2. - С. 190-194. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Unzap_2007_2_27.pdf.
6. Роз'яснення Головного територіального управління юстиції у Сумській області щодо участі у судовому процесі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sumyjust.gov.ua/rozjasnennya/2754-schodo-uchast-u-sudovomu-proces.html>.

Особливості створення суб'єктів господарювання за законодавством України

Турова Є.О., студент ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Гелич Ю.О.*

Термін «утворення» - це правове поняття господарського права. Це поняття включає врегульовані нормами господарського права умови фактичного виникнення та легітимачії суб'єкта господарювання, суб'єкта права.

Утворення суб'єкта господарювання в юридичному розумінні - це затвердження та одержання передбачених законом документів: рішення власника (власників) або уповноваженого органу про створення суб'єкта господарювання, статуту (якщо цього вимагає організаційна форма), свідоцтва про державну реєстрацію. При необхідності виділення для новостворюваного суб'єкта господарювання земельної ділянки сюди входять також документи на землекористування (землеволодіння), визначені земельним законодавством України. Дозвіл на користування утворюваним суб'єктом господарювання земельною ділянкою, а також іншими природними ресурсами видається за рішенням місцевої ради за місцезнаходженням суб'єкта господарювання в порядку, встановленому Земельним кодексом України

Виходячи з того, що в економіці України створюються і функціонують суб'єкти господарювання різних організаційно-правових форм, господарське законодавство визначає загальний і спеціальний порядок їх створення. Так, згідно з ч. 1 ст. 56 ГК суб'єкт господарювання може бути утворений: а) за рішенням власника (власників) майна або уповноваженого ним (ними) органу (загальний порядок). Уповноважені органи, які можуть бути засновниками підприємств, визначає власник. Наприклад, щодо